

The FBI promotes reforms in Ukraine. As example, the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine (NABU) and the Federal Bureau of Investigation (International Corruption Unit) will cooperate in investigations related to money laundering, international asset recovery and Ukrainian high-level officials' bribery and corruption. This is stated in the Memorandum of Understanding between the NABU and the Federal Bureau of Investigation (FBI), which was signed on June 29, 2017, by the NABU Director Artem Sytnyk and the Head of the FBI Criminal Division Matthew Moon.

As is known, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine «On the State Bureau of Investigation» on November 12, 2015, which can become an analogue of the FBI in Ukraine. But, according to the director of the State Bureau of Investigation, Truba Roman Mikhailovich — the State Bureau of Investigation will fully start working on September 1, 2018.

Билиця І. О.

доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»,
кандидат юридичних наук

**ЕТИЧНИЙ КОДЕКС ПРАЦІВНИКА ДЕРЖАВНОГО БЮРО
РОЗСЛІДУВАНЬ — ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ**

Поведінка людей у суспільстві регулюються не лише і не стільки нормами позитивного права, скільки морально-етичними принципами, спрямованими на регулювання суспільних відносин відповідно до понять добра і зла, підтримуються особистими переконаннями, вихованням, традиціями, силою громадської думки. Ці принципи має бути покладено в основу змісту правових норм і практики їх застосування. У сучасному суспільстві додержання морально-етичних норм і правил має стати стрижнем діяльності владних структур, в тому числі і Державного бюро розслідувань. У цьому відношенні і етика, і мораль є поняттями одного порядку.

Необхідність у появі своєрідного Кодексу етичної поведінки, в якому були б сконцентровані основні етичні норми, що стосуються працівників Державного бюро розслідувань, є очевидною, тим більше, що нормативно-правові акти такого роду уже давно прийняті для суддів, адвокатів, прокурорів та інших юридичних професій.

З лінгвістичного боку, етика — це: 1) наука про мораль, її походження, розвиток і роль у суспільному та особистому житті людей;

2) норми поведінки, сукупність моральних правил якого-небудь класу, суспільної організації, професії тощо (Новий тлумачний словник української мови : у 3–х т. : 42 000 сл. / уклад.: В. В. Яременко, О. М. Сліпущко. — 2-ге вид., випр. — К. : Аконіт, 2003. — (Нові словники). — Т. 1 : А — К. — 2003. — С. 652). Близьке до цього визначення наведено у філософській термінологічній літературі (Н. Малахов. Етика / Н. Малахов // Філософський енциклопедичний словник. — Інститут філософії НАНУ ім. Г. С. Сковороди. — К., 2002. — С. 204). В юридичному розумінні етика — це 1) вчення про мораль, духовність та їх роль у житті суспільства; 2) система духовних норм і правил поведінки... є важливим фактором свідомого підтримання правопорядку в суспільстві» (Юридична енциклопедія. — Т. 2. — К. : Українська енциклопедія, 1999. — С. 367). Проявом етики у безпосередніх стосунках між людьми є етикет, тобто установлені норми поведінки і правила ввічливості в якому-небудь товаристві.

При розробці Кодексу етичної поведінки працівника Державного бюро розслідувань потрібно врахувати досвід, уже накопичений у споріднених структурах, проте не потрібно його просто копіювати. Наприклад це, стосується Кодексу суддівської етики, що складається з 20 статей, тому він є зовсім недеталізованим та практично не відображає специфіки суддівської діяльності.

Значно краще враження справляє Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, що був затверджений Всеукраїнською конференцією прокурорів 27 квітня 2017 року. Даний Кодекс складається із п'яти розділів, що включають 33 статті. Перший та другий його розділи присвячені загальним положенням та основним етичним принципам поведінки працівників прокуратури. В наступних розділах розкрито вимоги до позаслужбової поведінки та етичні правила взаємовідносин при виконанні працівниками прокуратури своїх посадових обов'язків, тобто етичних правил службової поведінки. Останній розділ присвячений відповідальності працівників прокуратури за порушення норм цього кодексу.

Найбільш детально розкрито етично-моральні правила поведінки саме адвокатів у їхньому корпоративному документі — Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборчим з'їздом адвокатів України 9 червня 2017 року, які мають складатися із 11 розділів, що включають 70 статей. Слід відмітити, що Правила адвокатської етики досить деталізовані, адже поряд із загальними положеннями і основними етичними принципами поведінки адвоката до них включено розділи, які стосуються відносин адвоката із своїм клієнтом, з учасниками судом та іншими учасниками судового процесу і т. д. Слід відмітити, що приділена значна увага додержання Правил адвокатської етики і та відповідальності за їх порушення.

Зважаючи на вище зазначене в повній мірі можна стверджувати, що Кодекс етичної поведінки працівників Державного бюро розслідувань повинен бути відповідним чином структурованим із урахуванням характеру та специфіки їх діяльності. Він повинен складатися із наступних розділів:

1. Загальні положення — в яких буде розкрито завдання цього кодексу, його дію за колом суб'єктів та у часі.

Основні принципи етичної поведінки працівників Державного бюро розслідувань — в ньому потрібно закріпити основні засади етичної поведінки, наприклад верховенства права, законності, поваги до прав і свобод людини і громадянина, недопущення дискримінації, незалежності та самостійності, політичної нейтральності, презумпції невинуватості, справедливості, неупередженості та об'єктивності, доброчесності, зразковості поведінки та дисциплінованості, компетентності та професіоналізму та інші.

2. Вимоги до службової поведінки працівників Державного бюро розслідувань — в цьому розділі будуть розкрито етичні правила взаємовідносин з учасниками досудового розслідування, органами державної влади, правоохоронними органами, органами судової влади, засобами масової інформації, громадянами, у колективах та між керівником та підлеглим.

3. Вимоги до позаслужбової поведінки — в даному розділі повинні міститися етичні правила поведінки працівників Державного бюро розслідувань у не робочий час, адже вони повинні розуміти, що суспільство їх сприймає, як представників Державного бюро розслідувань, незалежно від того чи виконують вони свої службові обов'язки чи ні.

4. Відповідальність за порушення Кодексу етичної поведінки працівників Державного бюро розслідувань — в цьому розділі необхідно закріпити санкції та механізм притягнення порушників етичних норм поведінки, що закріплені в цьому кодексі.

Отже, для виконання у майбутньому поставлених перед Державним бюро розслідувань завдань потрібно забезпечити злагоджену його діяльність, як з середини (у колективах), так і ззовні (відносинах, що виникають при реалізації завдань та функцій, які стоять перед працівниками Державного бюро розслідувань) це можна буде забезпечити через прийняття Кодексу етичної поведінки працівників Державного бюро розслідувань.